

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyenlő szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Főmunkatárs:

Dr. WEISZ JENŐ.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlár soronkint 20 krajczár.

A színügyi bizottság ülése.

Színügyi bizottságunk tegnap (vasárnap) délután 11 órákor ülést tartott, amelyen jelen voltak: Sziebenburger Károly elnök, Birkáss Gyula, dr. Demidor Imre, dr. Milkó Izidor, Bezeredy István, Vermes Béla és dr. Bolits József bizottsági tagok.

Orvondetes tudomásul vesszük és mi is csatlakozunk a bizottság azon véleményéhez, amely szerint Pesti Ilhász Lajos jelesen szervezett társulatát egészében és nagyban a műigényeknek megfelelőnek nyilvánította ki, ez elismerés nyújtson erőt és bizalmat a direktornak további működéséhez. Az üres házak ne rámtésék el a direktort, színügyi bizottságunk ezt illetőleg tudni fogja kötelességét.

Az ülés főbb tárgyai közül fölemlíthetjük a direktor által több ívre terjedő beadványt, amely a színügyi bizottság tárgyalt s ebből kifolyólag árt a tanácshoz, hogy a tűz- és rendőrök díjai, amelyet újabb ismét a direktor fizet, ne a színházi kaszát terheljék, hiszen ez ügyben a tanács még 1890-ben 117.11/90. sz. a. határozatot, amely szerint „a színházban szolgálatot tevő rendőrök és tűzoltók díjainak fizetése alól az igazgató föl van mentve” ugylátszik, hogy a mult évi tanácsülés, amely ezzel ellentétes határozatot hozott, ezen korábbi határozatot nem ismerte.)

A színidirektor beadványában telemli és hitelesen kimutatja, hogy havi kiadása 9500 koronára rug (eltekintve még a jogdíjaktól) s kéri ugy a bizottság, a tanács és a polgármester erkölcsi és rendkívüli anyagi támogatását, amely nélkül az ily drága társulat nem exisztálhat. — A színügyi bizottság erre vonatkozólag szintén meleg hangon irt át a tanácshoz, hogy a mult évben hangoztatott és jegyzőkönyvbe is foglaltatott azon ígért kedvezményt, háhogy a színigazgató jól szervezett társulatot hoz be, a világitás költségeit némi anyagi támogatás fejében, vegye le a színigazgató vállairól.

A színügyi bizottság a heti műsort tárgyalta és elfogadta.

Dr. Fornszek a városból eltávozott bizottsági tagnak helyére szintén árt a tanácshoz, hogy tegyen javaslatot a közgyűlésnek a megüresedett biz. állás betöltése ügyében.

Páholy jogot nyertek: Péits István a 11. számú és Lovag Marlyn Albert volt páholyjára.

A színügyi bizottság elhatározta: hogy üléseit rendszeresen vasárnap délelőtt 11 órákor tartja. Külön meghívók csak a rendkívüli ülésekre bocsátatnak ki.

Ezután a bizottság a színház helyiségébe vonult át és átnézte az igazgatóság könyv és ruhatárát.

A színházi díszletek festményeit pedig esti 6 órákor tekintette meg és elhatározta, hogy ennek elbálsárlására legközelebb szakértőt fog dehozni.

Különfélék.

— **Közgyűlés.** Szabadka város törvényhatósági bizottsága f. hó 31-én tartja rendes havi közgyűlését, amelynek legfőbb tárgya a jövő évi költségvetés tárgyalása lesz.

— **Országos vásár.** A szabadkai országos vásár f. hó 22. 23. és 24-én fog megtartatni.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelmi m. kir. miniszter legutóbb a következő vasuti előmunkálati engedélyt adta ki egy év tartamára és pedig: Gfrerer, Schoch és Hrossmann budapesti építési vállalkozó cégnek a m. kir. államvasutak Topolya állomásától Bajsán és eselleg Ó-Szivacon át Cservenkái s innen Bács-Kereszter és Lajcs érintésével, vagy Hódsághon és Déronyán, vagy Parabuty és Bács-Ujfalun át Bács, Tovariso, Obrovác községek érintésével Ó-Palánka, eselleg Német-Palánka irányában a Duna balpartján vezetendő keskenyvágányú, helyi érdekű vasútvonalra,

— **Temetés.** Tegnap délután fél 6 órákor temették Markovich Sándor főgymnasiumi tanárt nagy részvét mellett. A főgymnasium ifjusága a tanári kar vezetése alatt vonultak ki, de a gyászhatól csak néhány lépésre kísérték tanárjuk koporsóját, mert sötét este volt, mikor a beszentelés megtörtént.

— **Tűz.** Kereszturon a napokban Soés Péter és Papuga János házáinál tűz ütött ki, melynek két lakóház és több gazdasági melléképület esett áldozatul. A kárt mintegy 3000 frtra becsülik. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — A községben a mult héten 3-szor jeleztek tüzet a vészharangok; de a hamarosan kivonult tűzoltóság mindannyiszor elejét vette a nagyobb veszedelemnek. Egy üres jégverem és két kis szalmakazal lett a lángok martaléka.

— **Ismét opera színházunkban.** Tegnap adták másodsor »Szulamith«-ot és a páholyok tulnyomó része ismét üres volt, ez azonban nem csüggeszti directorunkat, holnap kedden ismét operát fogunk hallani. »A nürnbergi baba« című nagyszerű opera, mely tavall rendkívül sikert aratott nálunk, kerül színre, a czimszerepben G á b o s. Nellivel. Az opera előtt Makai Emil végtelen bájos vigjátékát, »Királyné apródját« adják. Ebben a darabban F ó t i Frida jutott egy olyan szerephez, amely leginkább megfelel az ő szerepkörének. »A királyné apródja« különben ujdonság, nálunk még nem került színre.

— **A szegedi honvédek Szabadkán.** A Sz. N. írja: »Egy hír látott lapunk mai számában napvilágot, azzal, hogy a szegedi II. kerületi honvédek itt készül hagyni Szegedet. Legalább azt írta egy Szabadkán megjelenő újság, amely nagyon szeretné, ha újjevtől kezdve nekik muzsikálna a szegedi honvédek. A mai nap utána jártunk a

hir eredetének, meg akarván tudni mi képezi annak az alapját. Az egész dolog úgy áll, hogy Szabadka elkívánja tőlünk a zenekart. De persze nem megy az még, akkor sem ha mi arról lemondanánk. És pedig először azért nem megy, mivel Szegeden biztosítva van részükre az évi 4000 frt kereset, másodsor pedig nem mehet — még ha akar sem, — mivel hogy a honvédségi szervi határozat erősen megjelöl, hogy a honvédeknek a kerületek székhelyén van a helye. Ettől a szervi határozattól pedig nem lehet semmi szin alatt sem eltérni, bármilyen nagyon szeretné a zenekart a derék szomszéd város. Már pedig úgy áll a dolog, hogy a zenekar tényleg kívánkozik Szabadkára, mert Szegeden kellően nem tarthatja fenn magát. Valószínű, hogy meg is kapjuk.

— **Tűzkárosultak pénze.** Ó-Becsérel írják: A mult évben történt nagy gabona tűzben kárt szenvedettek egyike panasolja, hogy az annak idején ígért segélyt és adó elengedést nem hogy nem kapták meg, sőt ellenkezőleg az általuk elengedni remélt adót végrehajtással akarják beszedni. A rendelkezésükre állott rövid idő alatt nem állt módunkban értesítést szerezni sem arról, hogy az annak idején begyűlt könyöradományok miért nem osztattak szét, hol kezeltetnek, sem arról, ha vajjon miért nem kaptak e szerencsétlen tűzkárosultak adó elengedést, a szerzendő értesülésünkről beszámolunk.

— **Elcsereált orvosság.** A bajai körorvos érdekes történetet mesélt el: Beállított hozzá egy beteg asszony, a kinek a lakásán lévő házi gyógyszerládából azonnal készített egy üveg orvosságot. Az asszony átment a szomszédos boltba, a hova egy parasztagada is hejtött s a beteg csikója részére a városból hozott orvosságot tartalmazó üveget helyezte a bolti asztalra, a hol a beteg asszony üvege is állott. Mikor a bevásárlásokat végezték: üvegeiket kölcsönösen elcsereáltak. A csikó tehát megilta a beteg asszony orvosságát, ez pedig a beteg csikót. A csikó csakhamar meg is döglött. Arra a kérdésre, hogy mi lett a beteg asszonnyal, az orvos azt válaszolja, hogy nincs semmi baja, teljesen meggyógyult, csak azóta folyton zabot kíván és — nyert.

— **Örült az utcán.** Tegnap reggel egy ó-moroviczai ayaft a Kossuth-utcában megállott egy rablás személt előtt, felkapott abból egy csomót és enni kezdte. Az utcán járókelők közül valaki észrevette, odament hozzá és kérdezte: »mit eszik bácsi?« — »ezt mi«, felelt az ayaft és egy marékkaal tele személt mutatót, hozzátette még hogy »ezt szabad enni, de ha az ember egy gyufaszálat lop, akkor felfofozzák«. A kérdezősködő úri ember látta hogy örültel van dolga, vett neki a piaczon kenyeret és elcsalta a mentőkhöz. A mentők a közkorház megfigyelő osztályára vitték.

— **Betörés.** Ujvidék-Vaskapu vasuti állomáson f. hó 9. és 10-ike közötti éjjel eddig ismeretlen tettesek a raktári irodába behatol-

tak s onnan egy iratokat tartalmazó szekrényt elhurcoltak, majd pedig feltörték, s mivel abban semmi értékeset nem találtak, az állomás mellett elhurvódo árokba dobták. A tettesek kézrekerítése iránt a rendőrség intézkedett.

— Kerge ur levele

A legviharosabb éjjeli órákban, mikor a vártornyokon minden érczkakas, Szuvajcsics Obrád korcsmajában pedig minden rámpással teli gyomor csikorog élesen, — a következő levelet kaptuk:

»T. szerkesztőség!

Sikerült megtudnom, hogy a búrok a háboru sebesültjei javára a legközelebbi napokban műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendeznek a következő műsorral:

1. *Búra, búra*, búbanatra születtem, (Népdal.) Előadják a transzváli összes katonabandák a fő-lambúr-major vezetése alatt.
2. A hódító *Robúr*. (Regény.) Irtá és felolvassa: Jules Verne,
3. A *tambura*-banda fellépte.
4. Transzválljunk el. (Vígjáték.) Irtá Sardou és Kerge. A főszerepeket Viktória asszony és Krüge ur játsszák.
5. Transzválczet, táncolja a transzváli ifjúság.

Tisztelettel

Kerge Z. Jakab Eustachius.

A levelet unokafivérünknek gondoltuk és összegázoltuk.

— **Gyilkosság a bajai borpiacon.** Folyó hó 10-én délelőtt fényes nappal a borpiacon gyilkosság történt. Jaszlics Antal és Gyurákovics András fuvarosok már hosszabb idő óta rossz barátságban élnek. E hó 9-én délelőtt erősen összeszólkoztak és még az nap délután kiment Jaszlics a borpiacra és lövéses el a kezében kereste Gyurákovicsot, azt hangoztatva, hogy bárhol találkozik vele, agyonüti. Másnap 10-én, találkoztak is. Alig látták meg egymást, midőn egymásra rontottak és pofokodni kezdtek. Majd Jaszlics a kocsijához futott, Gyurákovics pedig utána rohant. Jaszlics a kocsijáról fölkapott egy deszkát és azzal úgy ütötte meg Gyurákovicsot, hogy annak nyakcsigolyája eltört és másnap iszonyu szenvedés után meghalt. Az esethez tudósítónk még ezt füzi. Itt kell megemlítenünk, hogy a borpiacon uralkodó állapotokat mi már többször szóvá tettük. Az ott lebzselő kocsisok mindon arra haladót inzultálnak, nők arra csak futhatnak, mert az ottan elhangzó beszédeknek nő arcpirulás nélkül meg nem hallgathatja. És ezenfelül folytonos verekedés van közöttük, szóval a borpiaczi állapotok tűrhetlenek.

— **Köztelek Zsebnaptár 1900-ra.** Hatodik évfolyam. Szerkesztők: Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárai. Évről évre gazdagabb tartalommal és ököletesebb alakban jelenik meg a gazdáknak ezen nélkülözhetetlen segédkönyve, a mely a mezőgazdaság minden ágaiban szükséges gyakorlati adalokat könnyen használható alakban egybe gyűjtve tartalmazza. Különös előnye a Köztelek Zsebnaptárnak más hasonló kiadványok felett az, hogy szorosán a hazai viszonyokat tartja szem előtt és adatai a hazai viszonyok között nyert tapasztalatok eredményeit képezik és így használhatóság tekintetében messze tulszárnyalják a mi gazdáink kezében még mindig annyira elterjedt külföldi hasonló kiadványokat, örvendetes jeleül hazai gazdaság szakirodalmi erőteljes fejlődésének. A növény-

termelés, az állattenyésztés, kivált az okszerű takarmányozás, az építézet, gépek kezelése, mezőgazdasági intézmények, termények és szabályrendeletek ismereteléséről több mint 300 közleményt tartalmaz, melyek a gazda működése körében naponként előforduló kérdésekre adják meg a megbízható feleletet. A gazdasági üzlet körében előforduló jegyzetek száma alkalmas rovatos jegyzőkönyv teljesen kiegészíti a hasznos könyvet. A csinos könyv 1 trt 60 krt minden könyvkereskedésben megkapható.

S Z I N H A Z.

Szulamith.

október 14.

Még csak egy hete van itt Pesti Ihsz Lajos nagy társulatával és ma már a *negyedik* újdonságot hozta színre. Ezt nem csinálja utána egy színi direktor sem.

»Bolond«, »Házi béke«, »Dr. Szeleburdi« és ma »Szulamith,« ez a nagyhirűvé lett zsidó dalmű.

Ma végre megtelt a ház. Zsufolásig megtelt. Jeruzsálem szép leányának hire az óbudai szinkórból kikerülve ma már végig hódítja az országot.

Ha Ó-Budán százegethányszor adták zsufolt házak előtt, ha más ruhába öltöztetve most a »Magyar Színház« nézőterét tölti meg estéről-estére — igazán kíváncsi vagyok hány-szor csinál házat minálunk? Mert hát — szó ami szó — kényes izlésű publikum vagyunk mi.

Tehát a szezon legelején, az első héten Szulamith mégis elhozta azt a szabadkai publikumot a színházba, mely néha rogyásig megtölti a földszíntel, páholyokat és karzatokat.

Igazán jól esett körül nézni az élénk nézőtérén, jól esett látni azt a nagy közönséget, mely érdeklél várta Szulamith édes, bájos muzsikáját. Ezt a színes, meleg muzsikát, mely szinte mély áhitattal tölti el a hallgatót az egyik perczen imaszzerű méla accordjaival, hogy a másik perczen vidám, könnyű zenéjével felvilanyozzon.

Zsidó dalműnek nevezik ezt a zsidótárgyu művet az óbudai szerzők. (Már tudniillik Kövessi és Donath, mert nálunk az óbudai Szulamithot, nem a pesti Szulamithot adják elő.)

A meséjét mindenki ismeri már, aki újságot olvas — sokan megmosolyogták már a két tanu: a kút és vadmacska kegyetlen bosszuját az esküszegőn

A zenéje keleti ízű, talán zsidó ária van legtöbb benne, de én sokszor magyar szerb sőt tót dallamot is hallottam ki különösen a kórusokból. Egy-egy szép, igazán zsidó dallam 4—5 sőt 8—9 izben megismétlődik a darabban.

Érdemes meghallgatni a zenéjét nem egy szer-tiszser is, de Donath ur a hangszerelés sem remekelt — ezt a bájos, tartalmas áriákat sokkalta színesebben lehetett volna hangszerelni. (Ha már tizen — ennyien legalább! — hangszerelték, kísérelje meg a mi hirnevés zeneköltőnk Gáal is — én meg vagyok győződve arról, hogy az ő keze alól még szebben kerül ki Szulamith szép muzsikája.)

Az előadásról szóljunk?

Alkik nem látták az előadást, akik nem hallották *Sugár Aranka* Szulamithé, *Mihályi Absolonját* és *Kiss Pista* Monádját azok mo-

solyogni fognak azon, ha azt mondom, hogy a fővárosban ilyen előadásban nem adják elő Szulamithot; de aki ott is, itt is megnézte, az nekem igazat fog adni.

De nemcsak Sugár, Mihályi és Kiss Pista éneke, de különösen Sugár kitűnő játéka, *Torossy* (Abigail) remek tánca, hatásos alakítása, *Ferenczy* (Czingitang) jóízű mókái, hanem a kórus és a zenekar összevágó éneke és játéka, az ügyes és díszes rendezés — a mellék szereplők sikeres buzgalma csinálta meg azt a hatást, vilte sikerre a szabadkai színházban Szulamithot.

A közönség sokat tapsolt — a mi nagy ritkaság nálunk — az egyes főbb szereplőket számtalanszor hitta a lámpák elé, a darab rendkívül ügyes rendezőjével *Ferenczy Frici* vel együtt.

A karmester külön és tán első sorban érdemel őszinte dicséretet és elismerést.

Ma zsufolva volt a színház — reméljük, hogy az az ugynevezett »közöny« megfőrt már — és az erkölcsi sikerek után a direktornak ezután anyagilag is lesz annyi sikere hogy az idén nem fog ráfizetni a szabadkai színházra.

o.

9326 szám 1899. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Haverda Boldizsár végrehajtónak Czudán Ilona ismeretlen örökös végrehajtást szenvedő esemlé 3500 ft — kr. tőke követelés s járuléki iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék, (a szabadkai kir. járásbírószék területén lévő, Szabadka város határában fekvő szabadkai 11406 sz. betétben A I. 13135/1 13136 és 13142 hrsz. a foglal 1 h. 1199 □ 01 999 □ 01 és 854 □ 01 területű bajai szőlő és szántóból Czudán Ilona Gálfy Kiss András Józsefné hagyatékát képező fele részre 491 ftban, és az ugyan azon betétben A + 13141/1/a hrsz. a foglal Gálfy Kiss András József nevében álló és Czudán Ilona hagyatékát képező s az 1881. évi LX. t.-cz. 156. § a értelmében egészben elárverezendő 430 □ 01 területű buczkai szőlőre az árverést 66 ft — krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelle és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi november 13-ik napján délelőtti 9 óraker a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 49 forint 10 krajczárt, illetve 6 forint 60 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kell gazságyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1899. augusztus 17. napján a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Eperjesi Béla kir. tészi bíró helyett:

Berke,
kir. tészi bíró.